

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Glasi Slovencev v Argentini

Leto LXXXII | 14. novembra 2023 - Buenos Aires, Argentina | Št. 21

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

68. SLOVENSKI DAN IN 62. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA

V nedeljo, 29. oktobra, smo imeli v Slomškovem domu praznovanje. Ob 120-letnici rojstva dr. Tineta Debeljaka, smo tokrat izbrali kot geslo 62. obletnice Slomškovega doma in 68. Slovenskega dne njegove besede: »Jezik je pesem, pesem je domovina«. Bil je praznik slovenske besede in pesmi!

Slovenski dan je že dolga desetletja največji praznik vse slovenske skupnosti: dan, ko se Slovenci zberemo, da s tem utrdimo našo narodno zavest in obnovimo voljo za nadaljnje ohranjanje naše identitete.

Letos mu je dal poseben pečat obisk državne sekretarke na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, ge. Vesne Humar, častne gostje dogodka.

Gosti so se zbirali na dvorišču doma, dobrodošlico vsem prisotnim je izrekla Mariana Poznič kot predstavnica Slomškovega doma. Dvignili smo argentinsko in slovensko zastavo in zapeli himni. Ob 11. je gospod Franci Cukjati s somaševanjem župnika iz Idrije g. Marka Rijavca daroval sveto mašo, med katero je prepeval Mešani Pevski Zbor Motiv iz Nove Gorice, pod vodstvom dirigenta Mirana Rustje.

Ob 12.30 je Andrejka Dolinar otvorila že 22. likovno razstavo, pri kateri so sodelovali umetniki iz našega okraja: Mariana Antonič, Matjaž Godec, Marija Ana Jelenič, Jana Kastelic, Helena Klemenc, Helena Loboda, Vera Rupar, Janko Žnidaršič in Sebi Žnidaršič.

Po ogledu razstave so se gosti posedli ob mizah za kosilo, za katerega so poskrbeli Mari in Franci Miklavc in njuna ekipa. Za postrežbo so pa tudi tokrat bili odgovorni mladi Slomškovega doma.

Čas, ko skupaj sedimo ob pogrjenih mizah je tudi lep trenutek za družabnost in pogovor. Ali pa za lepo slovensko petje, ki je združilo argentinske Slovence z gosti z domovine! Tokrat je bil tudi lep okvir za slovo od veleposlanika Alaina Briana Berganta, ki je po štirih letih zaključil svoje delo v Argentini. Zato mu je društvo Zedinjena Slovenija izročilo darilo, da bo ohranil lep spomin na našo skupnost in na našo državo.

Sekretarka Humar je prisotnost zastopnikov slovenskih domov v Buenos Airesu izkoristila tudi za kratek sestanek, na katerem se je seznanila z njihovim delovanjem.

Vsaka naša prireditev ima pa tudi čas za slovensko kulturo. Dvorana Matevža Potočnika se je napolnila z gledalci in začel je kulturni program.

Z veseljem smo pozdravili goste, ki so se odzvali našemu vabilu in nas počastili s svojo prisotnostjo: sekretarko na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, go. Vesno Humar in spremljevalki vodjo kabineta Anjo Lorenzetti in vodjo sektorja za Slovence po svetu Suzano Martinez, veleposlanika Republike Slovenije

g. Alaina Briana Berganta in sodelavce na veleposlanstvu; predsednika društva Zedinjena Slovenija g. Jureta Komarja z gospo, delegata slovenskega dušnega pastirstva v Argentini in našega župnika Francija Cukjati, župnika iz Idrije g. Marka Rijavca, na obisku v Argentini; predsednike in zastopnike slovenskih domov in organizacij, članic Medorganizacijskega sveta: Bine Magister za Slovensko Pristavo, Marko Škulj za Slovenski dom San Martin, Kristina Grbec za Društvo Slovenska vas, Marjan Godec za Naš dom San Justo, Damijan Ahlin za Slovenski dom Carapachay in Slovensko kulturno akcijo, Niko Štumberger za Mendoza, Metka Erjavec za Zvezo mater in žena, Niko Oblak za mladinske organizacije; voditelje in učitelje slovenskih šol: Julka Furlan za Srednješolski tečaj ravn. Marka Bajuka in Lucijana Servin za slovenske osnovne šole.

Poseben pozdrav je bil namenjen zastopnikom raznih slovenskih društev, ki delujejo v Argentini ter tudi pevcem in njihovim dirigentom, ki so se nam pridružili za izvedbo programa: Pevski zbor San Martin in dirigentka Ariana Žigart, Mešani pevski zbor San Justo in dirigent Diego Alfredo Perez, Slovenski moški zbor in dirigent Matjaž Rožanec, in naš domači zbor Ex Corde in dirigent Diego Alfredo Perez.

Prisotne sta najprej pozdravila Mariana Poznič v imenu Slomškovega doma ter Jure Komar v imenu društva Zedinjena Slovenija.

Nato je stopila na oder državna sekretarka Vesna Humar in prijazno nagovorila navzoče. Dejala je, da domovina ni samo nekaj fizičnega, je stvar srca, je to, kar nosimo v sebi. Zaželela je, da bi še naprej negovali tako to skupnost v Argentini, kot tudi skupnost v Sloveniji in drugje po svetu. Da bi negovali solidarnost, in ohranjali zavedanje, da smo drug drugemu človek. Slovencem v Argentini je zaželela, da ohranijo pogum, ohranijo voljo in ohranijo notranjo moč. "Ocean nas ločuje, to je res, vendar mi mislimo na vas. Ohranite Slovenijo v srcu, Slovenija ima v srcu vas," je zaključila svoj nagovor in požela velik aplavz.

V imenu Urada je tudi podelila priznanja društvu

Zedinjena Slovenija ob 75-letnici obstoja, ki ga je izročila predsedniku Juretu Komarju; tedniku Svobodna Slovenija ob 75-letnici izhajanja v Argentini (sprejela urednica Mariana Poznič) in reviji Duhovno življenje ob 90-letnici. Tega je sprejel urednik Tone Mizerit, ki je v zahvalo spregovoril nekaj besed.

Veleposlanik Republike Slovenije Alain Brian Bergant se je po štirih letih poslovil od Argentine. Zato so tokrat njegove pozdravne besede ob prazniku bile tudi besede slovesa, bilance in zahvale. Prisotni so mu kot priznanje za opravljeno delo namenili močan aplavz.

Prejeli smo pisne pozdrave in čestitke od škofa v Corrientesu Andreja Stanovnika, škofa Antona Jamnika, odgovornega za Slovence po svetu, predsednice Komisije Državnega zbora Slovenije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Suzane Lep Šimenko ter nekdanje ministrice Helene Jaklitsch.

Sledila so še tradicionalna priznanja, ki jih Zedinjena Slovenija podeli zaslužnim članom naše skupnosti. Letos sta jih prejeli dolgoletni dirigentki naših slovenskih zborov Lučka Marinček Kastelic in Andrejka Selan Vombergar.

Nato se je začel odvijati program, ki sta si ga zamislili Mariana Poznič in Andrejka Vombergar s pomočjo Marjete Debeljak Vombergar: »JEZIK JE PESEM, PESEM JE DOMOVINA«.

V bogati zakladnici našega pesnika in pisatelja dr. Tineta Debeljaka so poleg široko znanih literarnih del tudi številna besedila, ki jih je napisal za slovensko skupnost v Argentini in o njej, saj je do svoje smrti bil njen aktiven član. Iz odlomkov teh besedil je nastal kratek a bogat program, v katerem so se prepletala Debeljakova besedila ter slovenska in argentinska pesem: vse to je izraz naše dvojne identitete.

Besedam, izbranim za geslo dneva je pa avtor dodal še pomemben zaključek: »V PESMI SMO ENO Z DOMOVINO« - je zapisal.

To enotnost dvojne identitete so nastopajoči na poseben način izkazali v zadnji pesmi, ki so jo skupno izvajali vsi štirje pevski zbori ter pevsko-instrumentalna skupina Los Tilos in harmonika in izvedbi Ariane Žigart. Klasični

zborovski interpretaciji Ipavčeve Domovini so pridružili izvorno priredbo v argentinskem ritmu "zambe". Originalna in kvalitetna izvedba je navdušila publiko, ki so nastopajoče nagradili z močnim aplavzom.

Nastopali so: Pevski zbor Slomškovega doma Ex Corde, Mešani pevski zbor San Justo, Pevski zbor San Martin, Slovenski moški zbor, gost iz Slovenije Pevski zbor Motiv, dirigenti: Diego Alfredo Perez, Miran Rustja, Ariana Žigart, Matjaž Rožanec, fantje skupine »Los Tilos« - Sebi Žnidaršič, Maksi Žnidaršič, Niko Oblak in Matej Urbančič, solista: Andreja Rustja in Marko Štrubelj, harmonika: Ariana Žigart; recitatorji: Andrejka Vombergar, Štefan Godec in Martin Sušnik. Režija: Mariana Poznič, Andrejka Vombergar, Štefan Godec. Za pripravo odra je zaslužna Andrea Quadri Brula, za splošno tehnično organizacijo dneva, za luči in zvok, pa Aleks in Niko Kastelic s pomočniki.

Nato se je še Marko Selan zahvalil zboru Motiv za obisk in sodelovanje, Miran Rustja se je pa v imenu zbora zahvalil Marku in Angeliki Smole, ki sta jih spremljala na ogledu po Buenos Airesu in na obisk v Mendoza.

Kot je že naša tradicija smo za konec vsi skupaj zapeli našo izseljensko himno »Slovenija v svetu« in z njo čestitali našemu krovnemu društvu, Zedinjena Slovenija, ob 75-letnici. Izvedbi je dodala poseben pečat klavirska spremljava avtorjevega vnuka Matjaža Rožanca.

Tako je bil naš kulturni program zaključen. Pomaknili smo se v spodnje prostore, kjer nas je v lepi družbi razveselila folklorna skupina Mladika: otroška in mladinska skupina sta na dvorišču Slomškovega doma zaplesali venček plesov, ki je navdušil goste in obiskovalce. Mladiko že 20 let vodi Mirjam Mehle Javoršek s sodelavci.

Večer je s slovensko glasbo polepšal tudi ansambel, ki ga sestavljajo Ariana, Sebi, Maksi in Toni. Lepo pomladno vreme -neizmerno smo hvaležni, da je nevihta začela nekaj ur kasneje - je pripomoglo k lepemu druženju na vrtu Slomškovega doma.

Skozi cel dan so si gosti lahko ogledali razstavo »Nesnovna kulturna dediščina Slovenije v luči Unescove Konvencije« (Veleposlanstvo Republike Slovenije) ter predstavitev slovenskih univerz »Študij v Sloveniji« (Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, Univerza na Primorskem, Univerza v Novi Gorici). Imeli smo seveda tudi bogato ponudbo pri stojnicah slovenskih društev.

Hvala lepa vsem, ki ste se udeležili tega našega skupnega praznika in nas spremljali!

Nasvidenje čez leto dni na 69. Slovenskem dnevu!

Slomškov dom

Foto: Matjaž Godec

POZDRAVI

Jure Komar
Predsednik
Zedinjene Slovenije

Mariana Poznič
Predstavnica odbora
Slomškovega doma

Spoštovani rojaki,
Zbrani smo na tem 68. Slovenskem dnevu in 62. obletnici Slomškovega doma pod geslom: »Jezik je pesem, pesem je domovina«, kakor je napisal veliki Slovenec dr. Tine Debeljak.

Res, pesem je del slovenskega značaja, v pesmi se pokažejo različni trenutki in občutki človeka, skrb, žalost, bojevitost, ljubezen, veselje in druge. Pesem je bistvo zborov, koliko zborov je nastalo v naši slovenski skupnosti v teh letih izven domovine, danes se nam bo predstavilo kar lepo število njih. To skupno prepevanje je del naše identitete kot Slovenci in naša povezava z daljno domovino.

Domovina, katero so morali naši predniki nasilno zapustiti, a Božja previdnost je dovolila, da smo tu v Argentini lahko počasi, s trudom in požrtvovalnostjo ustvarili naše slovenske domove, kot je tukajšnji Slomškov dom, ki danes praznuje svojo 62. obletnico, pa tudi druge organizacije, ki po tolikih letih še obstajajo in jih vodi že druga ali celo tretja generacija Slovencev rojenih v Argentini.

To nam dokazuje da so duh, smisel in namen naše emigracije še vedno živi. In to moramo gojiti naprej, da jih bomo predali našim potomcem. Potrebno je, da se med seboj bolj povežemo in sodelujemo tako med našimi domovi kot tudi z našimi rojaki v Sloveniji.

To je namen in cilj Zedinjene Slovenije in njegovega glasila Svobodna Slovenija, ki danes praznuje 75 let obstoja, vsa naša čast in hvala rojakom, ki so vodili in vložili svoj čas in delo v prid slovenske skupnosti, živčice tu pod južnim križem.

Zato prosimo Boga, da nam podeli pamet, jasnost in moči da še naprej razvijamo slovensko skupnost.

Prav posebno se hočem zahvaliti rojakom iz Slomškovega doma in ostalih domov, ki so z veseljem in velikim delom pripomogli, da se je ta obletnica in Slovenski dan uresničil, Bog vas živi.

Spoštovani, naj vas pozdravim z besedami dr. Tineta Debeljaka, častnega člana Slomškovega doma in Zedinjene Slovenije:

Slovenski dan v Buenos Airesu, v tem večmilijonskem mestu, naj zbere vsaj enkrat v letu kar največ Slovencev iz tiste peščice, ki jo predstavljamo v njem, da nas potrdi v zavesti skupnosti, pripadnosti slovenski nedeljivi narodnosti, pa naj se nahajamo že kjerkoli na tem božjem svetu, in tudi da nas okrepi za novo delo. Iz leta v leto, v desetletje, v polstoletje in še dlje, kakor je božja volja in - naše sodelovanje z njo. In to naše sodelovanje mora biti odločno, dinamično, prostovoljno, z ljubeznijo in s strastjo, kakor jo terjata smrt naših prednikov in življenje bodočega rodu.

Aktivno doživljanje narodne zavesti v drugi državi je naša posebnost. Mi, sinovi in vnuki Slovencev, imamo neko edinstveno bogastvo. Ne gre samo za to, da lahko navijamo za dve športni reprezentanci in imamo večje možnosti, da na koncu postanemo prvaki, ali da izkoristimo ugodnosti dveh potnih listov. Smo del dveh narodov, slovenskega in argentinskega, in obenem neke vrste matematični izziv, ker sta v nas dve polovici in vsaka od njiju je ena kompletna celota. Pripadamo pa še tretji entiteti, ki opredeljuje našo bit, in to je naša skupnost. Stoji na stebrih narodnosti, pa tudi vere in zgodovinske preteklosti.

Pred nami so še nenapisane strani te zgodbe slovenske skupnosti v Argentini. Pišemo jih sami in večkrat se zdi, da je bodočnost neznanica. Zaskrbljeni smo, ker včasih slutimo, da naslednja poglavja ne bodo najlažja, morda niti ne najbolj bleščeča. A v njej vedno ostaja nespremenjena ljubezen do naših korenin, ki se trudi biti odločna, dinamična, prostovoljna, strastna, ker nam to terjata smrt naših prednikov in življenje bodočega rodu.

Hvala, da ste danes z nami na Slovenskem dnevu v Slomškovem domu!

Andrej Stanovnik
Nadškof v Corrientes-u

Spoštovani
gospod Jure Komar,

Najlepša hvala, da ste me počastili s povabilom na praznovanje 68. Slovenskega dne in 62. obletnice Slomškovega doma v nedeljo, 29. oktobra 2023.

Žal mi pastoralne obveznosti onemogočajo,

da bi bil tisti dan z vami. Zelo mi je bil všeč geslo, povzet po besedah dr. Tineta Debeljaka, ki bodo obogatile dan srečanja in spomina: Jezik je pesem, pesem je domovina.

Prosim, sprejmite Vi in skupnost Slomškovega doma moj prisrčen pozdravin željo miru in vsega dobrega v Gospodu Jezusu Kristusu.

Suzana Lep Šimenko
Predsednica Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in posvetu v Državnem zboru RS

Spoštovane rojakinje in rojaki, cenjena državna sekretarka, dragi gostje!

V izjemno čast in veselje mi je, da vas lahko danes, pa čeprav samo od daleč, pozdravim na praznovanju Slovenskega dne. Že 68. praznovanje v vrsti kaže na to, da navkljub fizični oddaljenosti na svojo domovino niste pozabili. Še več, današnje druženje ter vsa ostala prizadevanja za ohranitev slovenstva kažejo na to, da domovina v vaših srcih ostaja le ena, to je Slovenija.

Različne okoliščine so vas in vaše prednike prisilile k odhodu z rodne grude, da ste s truhom za kruhom odšli v daljne dežele, zapustili znano domačo vas in svojce v upanju na boljše prihodnost. Navkljub negotovim in težkim razmeram v novem svetu ste Slovenci kot že ničkolikokrat prej v zgodovini, dokazali, da smo močan, pokončen in ponosen narod. Nikoli niste hote ali nehote pozabili na to od kod prihajate, ali zanemarili svojega jezika in kulture. Še več, poskrbeli ste, da ste slovenstvo, kulturno in narodno identiteto, prenesli tudi na potomce, ki so se rodili na drugem koncu sveta in so o domovini svojih prednikov slišali le iz pripovedovanj. Svojo pripadnost slovenskemu narodu ste izkazali tudi ob osamosvojitvi Slovenije, ko so tudi vaši naporji pripomogli k hitrejšemu priznanju novonastale države, za kar smo vam v Sloveniji še vedno zelo hvaležni.

Vašo ljubezen do domovine je moč čutiti tudi danes. Veseli me, da znamo izkoristiti sodobna sredstva komunikacije in se tudi na tak način medsebojno povezovati na različnih področjih. Tako na seje Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu vedno vabimo predstavnice Sveta Vlade RS za Slovence po svetu. Tovrstno sodelovanje je nepogrešljivo, saj lahko navkljub fizični razdalji, tudi na tak način spoznavamo vaše izzive in načrte za prihodnost, ki so nato podlaga za oblikovanje ustreznih ukrepov matične države Slovenije. Vsekakor pa smo najbolj veseli neposrednih in medosebnih stikov. Z nekaterimi med vami smo se že uspeli srečati tudi osebno, z neizmernim veseljem pa smo v Državnem zboru gostili 51. in 52. generacijo srednješolskega tečaja ravnateljca Marka Bajuka iz Buenos Airesa. Izjemno lepo in ganljivo je videti mlade, ki z nasmehom na obrazu ter znanjem slovenskega jezika, izražajo ljubezen in pripadnost domovini. Tovrstnih obiskov in krepitev povezovanj se vsekakor nadejamo in veselimo tudi v prihodnje.

Draga rojakinje in rojaki, prepričana sem, da slovenska pesem in beseda na vaših ustih in v vaših srcih med vami nikoli ne bo zamrla. In kot je dejal naš rojak, dr. Tine Debeljak: Jezik je pesem, pesem je domovina. Ponosni in hvaležni smo, da ohranjate in krepite slovenstvo v Argentini ter vam zagotavljam, da bo Slovenija vedno podpirala vašo prizadevanja. Slovenija je domovina vseh Slovencev, tudi tistih zunaj njenih meja, ki ste enakovreden del enotnega slovenskega naroda.

Iskrene čestitke ob 62. obletnici Slomškovega doma ter ponosno praznovanje 68. Slovenskega dne.

Lepe pozdrave iz Slovenije ter iskrena hvala za vse kar ste in še naprej dobrega počnete za našo domovino!

Anton Jamnik
Ljubljanski pomožni škof

Dragi rojaki,

ko ste danes zbrani na Slovenskem dnevu vas vse prisrčno pozdravljam in želim, da bo današnje druženje še utrdilo prijateljske vezi med vami, okrepilo vašo zvestobo veri, kulturi in domovini. Pred enim letom sem bil nekaj časa med vami in doživel vašo gostoljubnost, prijaznost, sproščenost, še posebej pa mi je ostalo v spominu in mojem srcu vaša živa in pristna vera. Preko rednega branja revije Svobodna Slovenija, obiska maturantov v mesecu juliju in srečanj z nekaterimi, ki ste obiskali Sloveniji, spremljam živahno dogajanje pri vas. Prav tako sem v rednem stiku s Francijem Cukjatijem, ki imam sedaj, ko je msgr. Jure Rode v Rožmanovem domu, še več dela in si prizadeva po najboljših močeh za to, da bi bilo se lahko zbirali pri sveti mašah in obhajanju zakramentov.

Vedite, da nisem pozabil na obljubo, da bo iz Slovenije prišel vsaj en duhovnik v pomoč Franciju Cukjatiju in msgr. Juretu Rodetu, saj ste Slovenci v Argentini dali v zadnjih desetletjih več duhovnikov Cerkvi na Slovenskem, hkrati pa tudi z svojo ustvarjalnostjo in zvestobo domovini, pomenite velik blagoslov za mlado državo Slovenijo in Cerkev na Slovenskem.

Odkar sem se lani, konec novembra, vrnil z obiska pri vas, redno predstavljam vprašanje pomoči z vsaj enim duhovnikom na sejah Škofovske konference, pogovarjam se z redovniki in v tem času sta bili blizu že dve rešitvi, toda zaradi novih okoliščin žal ni prišlo do rešitve. Prav v zadnjih tednih se vendarle odpira še ena možnost, in prosim, molite, da se to dobro reši in k vam pride duhovnik, ki bo z vami hodil po poti vere, skupaj s Cukjatijem, Rodetom, Tonijem Burjo.

Dragi rojaki, vedite da vas imamo radi, da vsi skupaj oblikujemo eno domovino, četudi so med nami zemljepisne razdalje, v veri in molitvi pa smo si blizu, smo eno občestvo.

Prisrčen pozdrav in lepo in veselo praznovanje Slovenskega dneva vam želim!

Helena Jaklitsch
Nekdanja ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu

Dragi rojaki, ob slovenskem dnevu vam pošiljam prisrčne pozdrave iz Slovenije s hvaležnostjo, da skrbite za povezanost med seboj kot člani velike slovenske družine; za vaše napore in trdno delo za ohranjanje slovenskega srca v vaši drugi domovini.

Spomini na obisk slovenske skupnosti v Argentini pred dvema letoma so še vedno živi in se vam še enkrat zahvaljujem za tako lep in domač sprejem. Naj se vam ob tej priložnosti tudi iz srca zahvalim za vašo molitveno bližino in podporo ob hudih poplavih, ki so nas pretresle v začetku avgusta. Lepo je, ko vidiš, da v nesreči nisi sam. Res, iskrena hvala! Želim vam prijetno praznovanje današnjega dne ter Bog vas živi!

Izbrana besedila dr. Tineta Debeljaka za program
62. obletnice Slomškovega doma in 68. Slovenskega dne

JEZIK JE PESEM, PESEM JE DOMOVINA. dr. Tine Debeljak

“Rečem vam, da je vreden sto centov zlata, ki nam da lepo pesem...” smo slišali v Slomškovem letu. Pa nato še več Slomškovih lepih stavkov, kot na primer: “Kjer ljudje lepo pojo, tamkaj je dobro biti...”, pa še “Lep božji dar je čedno petje...” ter končno “Pa jih tudi ni na svetu ljudi, ki bi rajši peli, kakor Slovenci...”

V par stavkih je tako Slomšek povedal vse to, kar mi sami čutimo, kaj je lepo petje, ki privre človeku iz srca, žalostnega ali veselega, in ki vžiga druge v sočustvovanje, plemeniti naravo in budi udobje, ki prija duši in srcu. Slovenskemu še posebej.

Slovenska pesem je najlepši spomin na domovino staršev, in je zato ne bomo nikoli pozabili, in je prav ona, ki ohranja zavest slovenskega porekla.

...

Naj bo petje iz našega slovenskega dvorišča namenjeno v širši svet, naj nam bo budnica iz kulturne zaspanost in vzpodbudnica k čuječemu bdenju.

- 1963, ob 15. obletnici pevskega zbora Gallus

Pesem zvonov vse Slovenije
(odlomek)

Zvonite zvonovi iz vseh lin pokrajin rodnih, trijančajte slavnostno, kot za vstajenske procesije, prek polj cvetočih, ne preko pamp neplodnih, vsak kraj s svojim glasom, da nam zdravi srce se -

Zazvončkljaj prošnjo zvonček z Otoka čez blejske valove, naj nas še kdaj pripelje k Mariji kot na vesel naročju; zavriskaj kot gornik, ko je preplezal triglavsko steno na vrvi ... preblisni kot galeb, ki v Jadransko morje krila namaka ...

Zvonovi vse domovine... zvonite nam v tujine, ki sanjamo sen, ko bodo zvonovi vseh pokrajin slovenskih en sam zven, uglašen v en sam udar enega samega srca - Slovenija.

Foto: Matjaž Godec

MARTIN FIERRO

“Sem stopam, da pred vami pel bi ob kitari zgodbe svoje...”

“Rad bi s prevodom Martin Fierri obesil v zvonik naše književnosti najmočnejši zvon iz argentinske pampe, da nam čez gore, doline in polja zvoni s slovenskim odmevom o njej in njenem gavču.”

Posvečam z najglobljo hvaležnostjo ta prevod Martina Fierri velikemu argentinskemu narodu!

(odlomek)

Oče ki daje nasvete,
bolj kot oče je – prijatelj!
Ne da zdaj bi čas vam tratil,
rad bi obvarval vas nezgod –
nič ne veš, ne kje ne kod
ždi sovražnik kot – zli škrtatelj.

Dobremu prijatelju
nudi v stiski pomagánje;
ti pa opusti moledvanje
zanj pri njem: ni vsemogočen!
Tvoj prijatelj najbolj močen
bo – pošteno zadržanje!

Delati dolžnost je naša,
da zaslužiš skorjo kruha.
Beda pa je zgled stremuha:
gleda, da se kam pririne,
trka na vsa vrata, line,
vstopi pa le v stan – lenuha.

Bratje naj držijo skupaj! –
prvi zakon je v postavi.
Zveza trdna – temelj pravi,
da bo trden njih obstoj!
Če med njimi vstane boj,
kdo od zunaj – vse podavi!

Kri, ki se nekdam pretoči,
ne pozabi se do smrti.
Dobro vem: usoda črti
tega, ki je kri pretil:
v kapljicah kot ogenj živ
pada kes po duši strti.

Te nasvete vam podajam –
niso kar iz trte izviti,
mnogo moral sem se učiti;
ni dolvoljšna ta učenost;
važna vaša je modrost,
da ji morete slediti!

Te stvari in drugih mnogo
sem premišljeval v samoti;
mislim, da ne služi zmoti
glavni smisel teh nasvetov:
naj sinovi iz ust očetov
jih neso na – nove poti!

KJE DOM JE MOJ?

V Domu, ki mi razširi tesnobo mojega družinskega kroga v novo razsežnost in me poveže z vsemi rojaki v okolju v eno srenjo in po njej z vso slovensko skupnostjo, da smo eno telo in eno srce: moje bije z vsemi, in vsi žive z mojim.

V Domu, ki me, mladega, veže v prijateljstvo z vrstniki mojih let.

V Domu, kjer prisluškujemo takó, kot so naši očetje pod vaško lipo modrovanju dedov – zgodbam očetov in pravljicam mater

V Domu, kjer fantje in dekleta rastemo v močne slovenske može in žene, ne samo močne po rasti, temveč po veri in ljubezni v slovenstvo,

V Domu, kjer očetje in matere kurimo sveti ogenj na skupnem ognjišču celote, da z njega sleherni vzame iskro in zaneti z njo v svojem družinskem kotu plamen slovenskega navdušenja in duha.

Tu Dom je moj!

Zgrajen z begunsko bedo, vseljenskim odrekanjem in novodržavljansko zavestjo, ki je ta: čim bolj boš zvest božjemu in večnemu v sebi, tembolj boš koristen okolju, ki ga boš bogatil s svojo raznolikostjo in posebnostjo, katero boš kot dar in dopolnilo in zahvalo prinesel novi domovini.

To dom je naš!

Ljubezen je, ki premika gore. In ta je ustvarila na argentinski pampi Slovenski Grič. Na njem je cerkva in dom in šola. Krstni kamen slovenstva in njega večna luč.

In ti, ki te je Bog sam postavil v družino slovenskim staršem, ne bi stopil vanj?! Z vero in ljubeznijo. Pa tudi žrtvijo. Šele potem bo tudi tvoj dom.

- Ob blagoslovitvi Slomškovega doma, 17. september 1961 (odlomek)

V gorenjsko oziram se skalnato stran... bi radi zapeli tu v zamejstvu, da nam je mogoče upreti oči v triglavske vršace in v Kamniške planine! Tu pa nam jih oči iščejo zastoj in je hrepenenje po njih toliko večje. Pesem, ki smo jo doma zapeli kot v kotlu med stenami, da je desetkratno odmevala pod slovensko nebo, je tu postala neodmevajoča pesem melanholije, domotožja... Vedno bolj le še spomin, ki našim mladim rodovom, rojenim že v večnih ravninah, ne bo pričaral pred oči niti več prave podobe. Postalni smo otroci ravnine, neizmernih ravnin, nepreglednih in nikdar končujočih se ravnin...

“Kaj pa bi vi rekli o značaju slovenske pesmi sploh? O njeni najpomembnejši posebnosti?”

“Jaz? Saj nisem pevec.”

“Ne gre za pevca. Gre za to, kaj bi vi odgovorili, če bi vas kdo od tujcev vprašal, kaj je posebna črta slovenske pesmi? V čem je njena posebna enotna uglašenost?”

“Slovenska pesem izraža čustveno vsebino slovenskega človeka: zdaj veselega vriskajočega Gorenjca, zdaj sentimentalnega Korosca, ali v molu pojočega Belokranjca. Iz vseh teh pesmi poje slovenski človek, poje ljubezen in smrt, žalost in veselje, razposajene in pobožne pesmi v različnih slogih. Raznolikost je naša skupna oznaka, to je naša posebnost.”

- 19. oktobra 1974

Slovenski jezik je pesem, je zapisal Cankar. Že govorimo torej s pesmijo; ko jo pojemo, jo pojemo dvakrat. In jezik v njej ni več samo beseda, je melodija in čustvo. Je srce in domovina.

Pesem je domovina.

In mi smo brez nje v tujini.

Smo presajeno drevo, v katerem še vedno gnezdi pojoče ptice. Smo zbor krvi in koprnjenja, pesem naših dedov in očetov, in roda, ki raste tu in tam in poje drug drugemu po zraku skupno bodočnost.

Pesem ne pozna oceanov in gorskih pregraj. Je krilata kot angel, svetla kot blisk in hitra kot radijski tok, s katerim objemlje svet. V njej smo vsi Slovenci eno. V njej smo z vsem svetom eno. Smo slovenski narod in smo človeštvo. Smo vrojenega slovenstva pojoče človeško srce.

In peli bomo, dokler bomo govorili. Slovensko govorili in zato dvakratno peli. In zadnja kaplja naše domovine, če bomo usahnili v tuji peščini, bo krvava kaplja slovenskega pojočega srca.

Jezik je pesem.

Pesem je domovina.

Pojoč pošiljamo tej domovini - pozdrav!

- 1958, ob desetletnici pevskega zbora Gallus

“Iskal sem dom”

slovensko besedilo:

Lucijana Hribar, Andrejka Vombergar

Iskal sem dom, domači krov,

prehojena je težka bila pot.

Ostal sem sam, ne vedel kam,

nisem hotel se izgubiti v morju pamp in trav.

Povej mi, kje dom bo moj, da zatečem se,

dom, da srečam se s prijatelji.

Povej mi, kje dom bo moj, da se ne izgubim,

kjer našel domače bi ljudi.

Sred' teh ravnin,

nastal je grič,

sad idealov in pridnih rok preživelih prič.

Moj novi dom, na tujih tleh,

v prsah pa še vedno bije slovensko srce.

Tu smo otroci, starši, mladi, prijatelji,

nad vsemi pa On, ki deli nam blagoslov.

Povem ti, tu dom je moj, tu mi je toplo,

tu srečujem se s prijatelji,

Povem ti, tu dom je moj, naj bo tudi tvoj

daj rokó mi in vstopi z menoj!

PRIZNANJA *Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu*

Reviji Duhovno življenje ob 90-letnici

Tedniku Svoboda Slovenija ob 75-letnici izhajanja v Argentini

Društvu Zedinjena Slovenija ob 75-letnici

PRIZNANJA ZEDINJENE SLOVENIJE

Andrejka Selan Vombergar

Rodila se je 14. novembra 1968 v Buenos Airesu, kot prva izmed štirih otrok Marije Mehle in Andreja Selana.

Obiskovala je sobotno slovensko šolo Franceta Balantiča v San Justo. Pri petnajstih letih je tam začela poučevati glasbo in še vedno z veseljem priskoči na pomoč z igranjem klavirja in orgel na različnih prireditvah.

Diplomirala je v glasbeni pedagogiki na »Conservatorio Nacional de Música López Buchardo«, in se pod vodstvom Roberta Saccente izpopolnila v zborovskem dirigiranju na »Conservatorio Provincial de Música de Morón«. Pod njegovim vodstvom je sodelovala tudi z zborom konzervatorija, s katerim je bila na turneji po Evropi in Braziliji ter posnela dve zgoščenki.

Pri profesorjema Sundu in Vallesiju ter slovenskima zborovodjema, Tomažu Faganelu in Martini Batič je opravila tudi zborovske tečaje.

Že od leta 1984 spremlja ljudsko petje pri slovenskih mašah, na romanjih v Lujan, Lourdes, na procesiji Sv. Rešnjega telesa in raznih drugih prireditvah.

Dolga leta je poučevala glasbo na argentinski osnovni in srednji šoli in vodila šolski zbor. Že od 14. leta je kot pevka in organistka sodelovala v Mešanem pevskem zboru San Justo. Leta 1992 pa je od svojega očeta Andreja Selana tudi prevzela vodenje zbora, ki ga je vodila vse do leta 2021, ko je zbor obhajal 50-letnico neprekinjenega delovanja.

V leti 1999 in 2012 je z zborom izvedla turnejo po Sloveniji, Avstriji in Italiji in posnela dva zgoščenki z naslovoma »Odmevi izpod Andov« ter »Koncert v Slovenski filharmoniji«. Ob 25. obletnici zbora je prejela od Javnega sklada za kulturne dejavnosti Slovenije srebrno Gallusovo priznanje. Pod njeno taktirko je zbor v svoj repertoar poleg slovenskih verskih in narodnih pesmi uvrstil renesančne, baročne in sodobne skladbe ter skladbe argentinskih avtorjev in črnske duhovne glasbe.

Od leta 2017 poučuje petje in glasbo na Srednješolskem tečaju Marka Bajuka ter pripravlja in umetniško vodi razne vokalne skupine za občasne nastope in projekte.

S soprogom Markom Vombergarjem si je ustvarila družino, v kateri so se jima rodili Matjažek, Andrej, Marjan in Luciana.

Lučka Marinček Kastelic

Lučka je bila rojena v družini kjer je glasba bila prisotna in vsakdanjem življenju, saj je mama, Mimi Baraga, bila pevka pri sanmartinskemu zboru in pri Slovenskem pevskem zboru Galus, otroci so se pa učili različne instrumente.

Začela z rednim učenjem klavirja ko je bila stara šest let, izpite je delala v Conservatorio Clementi.

Igrala na koncertih, ki jih je organiziral kulturni odsek sanmartinskega doma, rada je pa tudi sodelovala na koncertih verskih šol iz okraja.

Pela je pri Gallusu in pri Mladenkah pod vodstvom Anke Savelli.

A glasba ni bila njeno edino veselje, želela je biti učiteljica in pri tem pomagati predvsem najbolj prizadetim, zato je postala Profesorica za slušno prizadete ter za rehabilitacijo glasu in govora. Poučevala je na raznih zasebnih in državnih šolah. Pa tudi v Rožmanovi šoli v San Martinu.

Tako nam je sama povedala:

“Ko sva s Tonijem Kastelicem začela skupno življenje sva se odločila, da se bom posvetila družini in začasno pustila službo. Razveselilo naju je rojstvo Zofije, Mateja, Tomaža in Julije. Prejela sem več priznanj, a vedno sem najbolj vesela in hvaležna, da se moje srce kar širi od ljubezni, ko vidim vso družino vključeno v slovensko skupnost, tako v pevskem zboru kot v odboru slovenskega doma. Vnučki so zdaj že v slovenski šoli! Ponosna sem na moža in na družino, ki sva jo ustvarila po zgledu najinih staršev. Ponosna sem tudi na dragi pevski zbor San Martin, ki že 75 let z veseljem in ljubeznijo prepeva. Danes v njem pojeta hčerki in zet in meni je prava čast, da sem mu dirigirala.”

Dolga leta je spremljala ljudsko petje pri nedeljskih mašah in sodelovala z dirigenti tega zbora, leta 1994 pa je sama prevzela vodstvo, tja do leta 2021.

Zbrala je tudi skupino mladih deklet, dekleški zbor MUCHACHAS, ki so prepevale skozi deset let in se še zdaj zberejo za kakšen nastop. Z zborom je organizirala kar dvajset božičnih koncertov z živimi jaslicah, pri katerih je sodelovala vsa sanmartinska družina.

Uglasbila je tudi pesmi za razne otroške igre.

Še udak občasno poučuje petje v Rožmanovi šoli in spremlja ljudsko petje pri slovenskih mašah v San Martinu in v slovenski cerkvi Marije Pomagaj.

Še nekaj utrinkov

Foto: Matjaž Godec

POGOVOR z državno sekretarko Vesno Humar

→ Pozdravljeni, gospa Vesna! Številni bralci Svobodne Slovenije vas gotovo že poznajo, saj ste že več kot leto in pol državna sekretarka na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu. A ker ste prvič gostja našega tednika vas prosim, da se našim bralcem kar sama predstavite.

Doma sem iz Prvačine, vasi v spodnji Vipavski dolini. Na svoj domači kraj, njegovo izročilo in tradicije ter seveda ljudi sem zelo navezana. Hkrati pa zelo radovedna in željna spoznavanja drugačnih okolij in novih ljudi. Verjetno me je ravno ta osebnostna lastnost vodila v novinarstvo, ki je bilo moj poklic, pa tudi način življenja, od leta 2000 do lani, ko sem prišla na Urad. Študirala sem tudi književnost in imam zelo rada literaturo, gledališče, film. Veliko svojega prostega časa posvečam raziskovanju zgodb aleksandrinsk, žensk in deklet, ki so se, tudi iz mojih krajev, selile na začasno delo v Egipt. Delo na Uradu me navdušuje in napolnjuje z energijo in sem zelo vesela, da imam priložnost tako tesno sodelovati s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

→ Pred kratkim ste zaključili vaš prvi obisk v Argentini, v teh dneh ste prevozili in preleteli nekaj tisoč kilometrov ter obiskali različne skupnosti Slovencev. Kakšna je vaša bilanca ob zaključku?

Skušala sem celo sešteti število kilometrov, ampak sem ugotovila, da je to zame prezahtevna matematična operacija. Res se jih je nabralo veliko. Poleg Buenos Airesa smo obiskali še Rosario, Parana, Cordobo in Bariloche. Pred tem smo se ustavili še pri rojakih v Sao Paulu v Braziliji. Imeli smo več kot 30 sestankov in obiskov na sedežih društev in v slovenskih domovih, na ustanovah, v podjetjih. Ob tem pa še številna kratka srečanja in ogleda. Skušali smo kar najbolje izkoristiti svoj čas tu in mislim, da nam je uspelo spoznati različne plati slovenske skupnosti v Argentini. Vsak, ki iz domovine obiše to skupnost seveda odide, poln ganjenosti in hvaležnosti. Poleg čustev pa je pomemben tudi racionalni, pragmatični vidik in tudi v tem pogledu sem Argentino zapustila zelo optimistična. Raven organiziranosti društev, motivacije članov, razvejanosti in pestrosti dejavnosti nas lahko navdaja z upanjem, da bo skupnost še dolgo živa in dejavna.

→ Kaj pa osebna srečanja s slovenskimi rojaki? Zdi se, da so trenutki, posvečeni posameznikom, zelo pomembni za utrjevanje narodne zavesti pri njih...

Res je. Pa tudi za pristen vtis o realni vsakdanosti življenja skupnosti. Navdušili so me

dolgoletni prostovoljci v društvih – učiteljice in učitelji, mentorji, funkcionarji v društvenih odborih. To, da je v tem hitrem in norem 21. stoletju človek skupnosti še pripravljen posvetiti čas in energijo, ki ju mora odtrgati od svojega počitka in od svojega družinskega življenja, je res velika stvar, vredna vsega spoštovanja. Zelo sem bila vesela pogovora z mladimi, njihove energije, ambicioznosti, predanosti, pa ne samo slovenstvu, ampak tistim pozitivnim vrednotam, izjemno prijetna so bila srečanja s podjetniki in gospodarstveniki. Na poseben način se me je dotaknila zgodba Slovencev v Entre Riosu, ki so izgubili stik s svojimi koreninami in ga zdaj ponovno odkrivajo. Ta skupnost je povsem drugačna od tiste v argentinskem glavnem mestu, ampak nam na poseben način pripoveduje o tem, kako globoko zakoreninjena in močna je narodnostna identiteta in kako lahko preživi skozi generacije. Seveda, če ji malo pomagamo.

→ Kaj vas je v tem obisku v Argentini najbolj navdušilo?

Od vsega zgoraj naštetega je nemogoče izbrati zmagovalca. Ampak rekla bi, da ravno pristnost medčloveških vezi, lastnost, ki krasi vsa društva Slovencev v Argentini. In izjemna skrb, ki jo Slovenci namenajo svojim domovom in društvenim prostorom. Ta ljubezen, zaradi katere imaš ob vstopu v stavbo res občutek, da si prišel v urejen, topel, ljubeč dom.

→ Prejšnjemu vprašanju po logiki sledi to: kaj pa vas je najmanj navdušilo? Ali malo lepše povedano: na katerem področju ste zaznali, da nas čevelj najbolj žuli?

Mislim, da si skrbi kar delimo. In da so skrbi podobne v vseh skupnostih Slovencev po svetu. Skupaj bo treba iskati nove pristope k poučevanju slovenskega jezika, predvsem zato, ker vse več otrok v izobraževalni sistem prihaja s šibkim znanjem jezika od doma. Kako ohraniti sploh za Argentino značilno visoko raven poučevanja slovenščine, hkrati pa ne zapirati vrat tistim, ki potrebujejo nekoliko več pozornosti in pomoči, je pomemben izziv, o katerem smo se tudi ob mojem obisku veliko pogovarjali. Kot rečeno – izzivi so podobni povsod, ampak če jih bo komu uspelo premagati, bo uspelo Slovcem v Argentini, ki imajo res trden in dobro premišljen sistem. Na splošno je seveda izziv tudi vključevanje mladih v društvene dejavnosti in ohranjanje stika med mladimi in domovino, predvsem stika s sodobno slovensko kulturo, znanostjo, umetnostjo. Dilema je precej povezana s poučevanjem jezika – pomembno je torej, da

mladi dobijo sporočilo o tem, da je slovenščina sodoben, dinamičen jezik, v katerem se lahko pogovarjajo in razmišljajo o stvareh, ki jih zanimajo, in ne nek okostenel in zastarel ostanek sveta njihovih babic.

→ Doma ste iz Prvačine in kot Primorka gotovo doživljate problematiko narodne zavesti in dvojne identitete na poseben način - v tem smo si verjetno v marsičem podobni. Katere vzporednice najdete med vašo in našo realnostjo?

Kot mnogi Primorci in Slovenci, tudi izseljenci v Argentino, je moja babica imela štiri različne potne liste, ne da bi se kadarkoli premaknila iz svoje rojstne vasi. Mislim, da je ljudem, ki nimajo izkušnje obmejnih prostorov ali izseljenske izkušnje, to vmesnost včasih težko razumeti. To stanje, ko človek pripada več skupnostim in črpa iz tega posebno kulturno bogastvo, a se lahko hkrati znajde v situaciji, ko ni ne eno ne drugo. Ko torej zaradi kompleksnosti svoje identitete nenadoma dobi občutek, da ne sodi k nikomur in nikamor. Mislim, da moramo kot družba in kot mednarodna skupnost poskrbeti, da se našim mladim ne bo potrebno spopadati s takimi občutki, ki so zelo boleči. Temveč, da bodo, nasprotno imeli priložnost izkoristiti potencial in širino, ki jo posamezniku taka sestavljena identiteta vsekakor daje. Tako v zamejstvu kot po svetu so vprašanja podobna: kakšno naj bo razmerje med narodnostnim jezikom in kulturo ter jezikom in večine, ali lahko k športnim in kulturnim dejavnostim prihajajo otroci, ki ne govorijo jezika, kako podpirati starše, ki so v mešanih zakonih – torej kje je prava mera odprtosti, ki skupnost ohranja živo, hkrati pa ne ograža njene samobitnosti. To so vprašanja, ki nimajo preprostega odgovora, vsekakor pa iskren dialog in izmenjava dobrih praks zelo pomagata.

→ Kateri so vaši izzivi ali načrti v prihodnje? Kako bo ta obisk vplival na bodoče skupne projekte?

Urad in jaz osebno smo doslej in bomo tudi v prihodnji naredili vse, kar je v naših močeh, da bo podpora Slovcem v Argentini, ne le finančna, temveč tudi moralna in vsakršna, kar se le da velika. So pa obiski bistvenega pomena, saj je spoznati ljudi, videti dejavnosti in prostore v živo nekaj popolnoma drugega kot brati projekte na papirju. Lahko rečem, da je po tem kratkem obisku moje razumevanje Slovencev v Argentini nekoliko globlje in širše in upam, da bom lahko s tem novo

pridobljenim znanjem tudi bolje opravljala svoje delo. Glavni konkretni nalogi, ki smo si ju zadali, pa sta dve: poiskati način, kako še okrepiti strokovno pomoč iz Slovenije za učiteljice in učitelje v Argentini in dodatno odpreti možnost za mlade ljudi, od vrtca do fakultete, da se povezujejo s Slovenijo in tudi prihajajo v domovino svojih prednikov.

→ V zadnjih dveh desetletjih se povezava naše skupnosti z Uradom stopnjuje in skupno delo bolje poteka. Kaj lahko še iz obeh strani naredimo, da bo to sodelovanje v bodoče še bolj uspešno?

Ta napredek nas na Uradu zelo veseli in s sodelovanjem s krovno zvezo, društvi, organizacijami in posamezniki v Argentini smo zelo zadovoljni. Sodobna digitalna komunikacija, v katero nas je nekako prisilila pandemija koronavirusne bolezni, nam ponuja veliko priložnosti za še bolj živahno komunikacijo. Z rednimi videokonferencami in z udeležbo Slovencev po svetu na sejah Komisije Državnega zbora za tehnični napredek že s pridom izkoriščamo. Prepričana sem, da ga bomo v prihodnje še uspešneje.

→ Zadnjo besedo vedno prepustimo gostu... kaj bi želeli ob koncu povedati našim bralcem?

Pravkar je bilo martinovo. Grozdni sok v sodih dozori in se spremeni v nekaj še bolj posebnega in žlahtnega. Ko ohranjamo tradicije in izročilo naših prednikov, se hkrati tudi ne smemo bati sprememb. Če bomo vsaj eno desetino tako trdni in pogumni, hkrati pa odprti in prilagodljivi, kot so bili naši dedki in babice, ki so zmogli pot čez ocean in so si zgradili novo življenje na drugem koncu sveta, nam bo gotovo uspelo previhariti vse viharje. Skupaj.

Pogovarjala se je Mariana Poznič
Foto: Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu

OBISKALA NAS JE DRŽAVNA SEKRETARKA VESNA HUMAR

Državna sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu v Argentini

NEDELJA, 29. OKTOBER 2023

Državna sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesna Humar po srčnih dveh dneh pri Slovencih v Sao Paulu svoj obisk nadaljuje v Argentini. Državno sekretarko spremlja veleposlanik RS v Buenos Airesu Alain Brian Bergant.

Danes se je udeležila Slovenskega dneva v Buenos Airesu, največjega vsakoletnega dogodka tamkajšnjih Slovencev. Letos so dogodek organizirali v Slomškovem domu, enemu od šestih domov, ki v Buenos Airesu združujejo argentinske Slovence, vsi pa delujejo v okviru krovne organizacije Zedinjene Slovenije. Z ganljivo mislijo je zbrane na slovesnosti nagovorila tudi državna sekretarka Vesna Humar, ki je dejala, da domovina ni samo nekaj fizičnega, je stvar srca, je to, kar nosimo v sebi. Zaželela je, da bi še naprej negovali tako to skupnost v Argentini, kot tudi skupnost v Sloveniji in drugje po svetu. Da bi negovali solidarnost, in ohranjali zavedanje, da smo drug drugemu človek. Slovincem v Argentini je zaželela, da ohranijo pogum, ohranijo voljo in ohranijo notranjo moč. "Ocean nas ločuje, to je res, vendar mi mislimo na vas. Ohranite Slovenijo v srcu, Slovenija ima v srcu vas," je zaključila svoj nagovor in požela velik aplavz. Sledila je podelitev priznanj urada.

Celodnevno pestro dogajanje, ki je privabilo blizu sedemsto rojakov, se je pričelo z dviganjem slovenske in argentinske zastave, sledila je slovenska sveta maša. Odprli so tudi razstavo umetnic Slomškovega doma in razstavo z naslovom Nesnovna kulturna dediščina Slovenije. Tradicionalnemu slovenskemu kosilu je sledilo druženje ob pesmi in plesu. V okviru odlično pripravljene kulturnega programa so se predstavili Pevski zbor San Martin, Mešani pevski zbor San Justo, Moški zbor Pristava, Pevski zbor Slomškovega doma Ex Corde, Mešani pevski zbor Motiv iz Nove Gorice in Folklorna skupina Mladika.

Priznanje Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je ob 75. letnici delovanja za neprecenljiv prispevek k ohranjanju slovenske kulture, jezika in identitete ter osrednjo vlogo pri združevanju Slovencev v Argentini prejela krovna organizacija Zedinjena Slovenija. Ob 75. letnici je priznanje za dragocen prispevek k ohranjanju slovenske besede in kulture ter za pomembno vlogo pri obveščanju rojakov o dogajanju v Sloveniji in v slovenski skupnosti v Argentini prejel tednik Svoboda Slovenija. Priznanje za dolgoletno predano delo in neprecenljiv prispevek k ohranjanju narodne zavesti, slovenskega jezika in kulture med rojaki v Argentini ter njihove pokončnosti, srčnosti in ljubezni do domovine je ob 90. letnici prejela revija Duhovno življenje.

Ob robu druženja se je državna sekretarka srečala s predstavniki štirih največjih javnih univerz v Sloveniji, ki so druženi v iniciativi Study in Slovenia in prav v teh dneh predstavljajo svoj program pri Slovencih v Argentini. Sestala se je tudi s predstavniki slovenskih društev in se seznanila z njihovim življenjem, izzivi in načrti slovenske skupnosti. Na sestanku so bili predsednik Zedinjene Slovenije Jure Komar, podpredsednik krovne organizacije Pavel Brula, predsednik Slovenske Pristave Bine Magister, predsednica Društva Slovenska vas Cristina Grbec, predsednik Našega doma San

Justo Marjan Godec, predsednik Slomškovega doma Marko Selan, predsednik doma Capapachay Damian Ahlin in predsednik doma San Martin Marko Škulj. Državna sekretarka je poudarila, da je ohranjanje tradicionalnih vrednot pomembno. Razmisliti pa je treba o novih aktivnostih, ki bodo pritegnile mlade. V pogovoru so predsedniki in predsednica izrazili veliko željo in nujno po povezovanju, tako med Slovenci v Argentini, kot tudi s Slovenci v domovini. Enotni so si bili, da je ohranjanje jezika bistvenega pomena, zato si vsi želijo, da bi se na področju učenja jezika naredilo več tudi s strokovno pomočjo iz Slovenije. Ob tem so tudi povedali, da si želijo več izmenjav predvsem mladih iz obeh držav.

V Argentini po ocenah živi okoli trideset tisoč Slovencev in njihovih potomcev. Največja koncentracija Slovencev je v mestih Buenos Aires, San Carlos de Bariloche, Mendoza, Parana in Rosario. Slovenska društva delujejo tudi v Cordobi, provinci Chaco ter po novem tudi v mestu Loma Negra v provinci Buenos Aires in v San Luisu. Slovenska skupnost je aktivna, organizira številna druženja in srečanja ob praznikih in tudi sicer. Vse leto domovi nudijo bogato ponudbo dejavnosti, ki združujejo Slovence vseh generacij. Prepevajo v zborih, plešejo v folklornih skupinah, imajo vrtno klube, igrajo gledališke predstave, ob sobotah otroci pridno obiskujejo slovenske šole ter imajo še številne druge aktivnosti prek katerih ohranjajo slovenstvo. Slovenski domovi so tako živi, njihovi člani pa z veseljem preživljajo vikende in proste trenutke na slovensko obarvanih dejavnostih.

TOREK, 31. oktober 2023

Državna sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesna Humar nadaljuje pot pri rojakih v Argentini. V prestolnici se je včeraj srečala s člani Slovenskega prekmurskega društva Bernal in Slovenskega društva Triglav, sestala se je s prodekanom univerze v Buenos Airesu dr. Antoniom Marionom, sprejel pa jo je tudi argentinski državni sekretar za zunanjo politiko veleposlanik Claudio Javier Rozencwaig.

Dan je državna sekretarka pričela s srečanjem na Ministrstvu za zunanje zadeve, mednarodno trgovino in verstva Argentinske republike, kjer jo je sprejel državni sekretar za zunanjo politiko veleposlanik Claudio Javier Rozencwaig. Državna sekretarka je državnemu sekretarju predstavila slovensko skupnost v Argentini, ki jo vidimo kot most med obema državama, tudi pri gospodarskem sodelovanju.

Kasneje se je na Veleposlaništvu RS sestala z dr. Antoniom Marinom, prodekanom univerze v Buenos Airesu, ki sodeluje z Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani in aktivno pomaga mladim iz slovenske skupnosti v Argentini pri pridobivanju štipendij in plačilu šolnine za študij ekonomije v Buenos Airesu. Z njegovo pomočjo trenutno študira 54 argentinskih študentov slovenskih korenin. Sogovornika sta se strinjala, da je izobrazba izjemno pomembna za ohranjanje močne skupnosti. Dogovorila sta se tudi o nadaljnjem sodelovanju pri snovanju slovenske globalne gospodarske zveze.

Popoldan si je državna sekretarka ogledala prostore Slovenskega podpornega prekmurskega društva Bernal in se družila s člani, med

katerimi so tudi številni mladi. Prostor društva hranijo mnogo simbolov, fotografij in spominov, ki nakazujejo na njihove slovenske korenine. Društvo, ki združuje predvsem potomce slovenskih izseljencev iz Prekmurja in deloma Primorske, redno ohranja tradicijo kolin, vsako leto s ponosom sodeluje tudi na prireditvi, namenjeni predstavitvi različnim narodnih skupnosti v občini. Državni sekretarki so izpostavili izrazito željo po učenju slovenskega jezika, ki med mladimi strmo raste. Strinjali so se, da je tudi učenje slovenskega jezika zelo pomembno za ohranjanje slovenstva, zato si bo urad še naprej prizadeval, da bo učenje jezika ena od prioriteta njegovega delovanja. Pogovarjali so se tudi o šolanju v Sloveniji in možnostih za pridobitev štipendij za študente slovenskih korenin. Le nekaj korakov od društvenih prostorov je manjši trg, kjer stoji kip Franceta Prešerna, ki so ga postavili s finančno podporo urada. Trg si je ogledala tudi državna sekretarka Humar.

Sledil je obisk Slovenskega društva Triglav, ki slovenske priseljence v Argentini združuje že od leta 1935. V lasti imajo ogromen kompleks, ki danes deluje kot športno-rekreacijski in družabni center. V Triglavu ohranjajo spomin na začetke povezovanja Slovencev v Argentini in se družijo ob slovenskih običajih in kulinariki. Beseda je tekla o možnostih za dejavnosti, ki bi pritegnile mlajše in krepile most med slovensko in argentinsko kulturo.

Pot bo državno sekretarko Humar v naslednjih dneh vodila k slovenskim skupnostim v Rosario, Cordobi in Bariločah.

SREDA, 1. november 2023

Državna sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesna Humar nadaljuje svoj obisk v Argentini. Včeraj je obiskala rojake v mestih Rosario in Parana, danes bo srečala Slovence v Cordobi.

Pot je državno sekretarko najprej vodila v provinco Santa Fe, v mesto Rosario, ki je v svetu znano, kot rojstno mesto Lionela Messija in Che Guevare. Tu se je srečala s člani Društva Triglav Rosario, ki deluje že vse od leta 1930. Predsednica Maria Eugenia Ersetig je državni sekretarki predstavila delovanje društva v katerem ohranjajo bogato slovensko tradicijo, med drugim pripravljajo tudi kisel zelje po starem slovenskem običaju. Povedala je še, da je v delovanje društva vključenih veliko mladih družin, kar jo zelo veseli in jo navdaja z upanjem, da bo klub deloval še v prihodnje. Na družabnih dogodkih, ki jih redno organizirajo, se zbere blizu dvesto oseb. Posebej je aktivna folklorna skupina Vesel slovenski duh, že leta pa svojim članom zagotavljajo spletni tečaj slovenskega jezika. Državna sekretarka se je prisotnim zahvalila za pravo slovensko domačnost, "ko vstopiš v te prostore, začutiš, da je to pravi dom, da za tem stoji trdo delo in dostih pridnih src. Hvala, da vzdržujete tradicijo vaših prednikov, ki so tako dolgo nazaj prišli v Rosario." Državna sekretarka si je ogledala tudi prizorišče največjega festivala narodnih skupnosti v Argentini, ki ga obišče pol milijona obiskovalcev. Na njem se bo predstavila tudi slovenska skupnost, ki živi v tem gospodarskem središču in največjem mestu province Santa Fe.

Popoldan se je v mestu Parana v provinci Entre Rios srečala s predstavniki Slovenskega društva Triglav Entre Rios in Slovenske fundacije Slovenski duh. Potomci prvih slovenskih priseljencev v Argentino, ki so v državo prispeli že leta 1878, so šele pred kratkim začeli odkrivati svoje korenine. Člani društev so zelo aktivni in odločni, da ohranijo povezanost s slovensko kulturo, običaji in tudi slovenskim jezikom. Slovenci lahko prisluhnejo radijski oddaji Ecos de Slovenia, učijo se slovenskega jezika in kulture. Maja letos so v prestolnici Parana odprli tudi slovensko zgodovinsko turistično pot, ki združuje kraje v provinci, kjer so živeli Slovenci. Državna sekretarka se je vsem zahvalila za pogum in voljo, da so obudili slovenstvo in ohranjajo tudi slovenske kulturne tradicije, ki niso odvisne od jezika. "Ker vemo, da vas redko obišče kdo iz Slovenije, smo se posebej potrudili, da se ob obisku Argentine srečamo tudi z vami. Vaša zgodba je zelo zanimiva. S tem, ko ste po štirih generacijah, ko so nekateri že izgubili stik s svojim družinskim izročilom, ponovno odkrili svoje korenine, ste dali tako Sloveniji kot Slovencem tu in doma velikansko darilo, za kar se vam zahvaljujem," je strnila svoje občutke Humar. V te kraje so se prvi Slovenci naselili največ iz Primorske že pred več kot 140 leti in predstavljajo najstarejšo slovensko migracijo v Argentino. Seznanila se je s številnimi družinskimi zgodbami, pokazali so ji seznam priimkov prvih petdesetih družin, ki so migrirale v to provinco, prejela je v dar špansko knjigo slovenske kulinarike, ki jo je napisala prav ena od članic društva. Povedali so ji tudi, da je v krajih Hasenkamp in Cerrito, ki sta od mesta oddaljena okoli 70 kilometrov, veliko nagrobnih kamnov s slovenskimi imeni. Ogledala si je še trg Alvear v središču mesta, na katerem je diagonalna pot poimenovana Paseo Esloveno (slovenska pot), kjer so se prav na tem mestu ob nedeljah zbirali Slovenci. V cerkvi na tem trgu je slika Marije Pomagaj, posvečena prav Slovencem v mestu Parana.

Državna sekretarka danes pot nadaljuje v Cordobo, kjer deluje Slovensko podporno društvo Triglav Cordoba.

PETEK, 3. november 2023

Državna sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesna Humar se je v sredo, 1. novembra, srečala s Slovenci v Cordobi in v četrtek, 2. novembra, s Slovenci v Bariločah.

Državna sekretarka se je v drugem največjem argentinskem mestu Cordoba, ki je tudi pomembno univerzitetno in gospodarsko središče v Argentini, sestala s člani Slovenskega podpornega društva Triglav Cordoba. Člani društva so se zahvalili uradu za vso podporo v preteklosti in za današnji obisk. Državna sekretarka jim je izrazila hvaležnost, da ohranjajo slovensko izročilo v Cordobi. "Posebej sem ganjena, ker se je pred skoraj stotimi leti sem preselil tudi moj pradedek, ki je tu tudi pokopan. V izseljenkih zgodbah je veliko žalosti, ampak tudi uspeha in veselja," je poudarila in zbrane vzpodbudila k vztrajanju pri društvenih dejavnostih. Zaželela jim je, da bi se še naprej

- Nadaljuje na 7. strani

OBISKALA NAS JE DRŽAVNA SEKRETARKA VESNA HUMAR

Državna sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu v Argentini

-Iz 6. stran

družili, si med seboj pomagali, se srečevali in se imeli lepo. Društvo, ki je letos praznovalo triinosemdeset let združuje slovenske potomce in njihove prijatelje. Organizirajo različna srečanja, poudarek pa je na pouku slovenskega jezika, ki ga obiskujejo otroci in odrasli ter na urejanju arhiva, ki si ga je državna sekretarka tudi ogledala. V prostorih imajo knjižnico s slovenskimi knjigami, družijo pa se tudi ob plesu in glasbi. Največja družjenja so ob slovenskih in argentinskih praznikih.

Kasneje je državna sekretarka obiskala lektorat slovenskega jezika na zasebni univerzi Universidad Catholica de Cordoba, ki tu deluje od leta 2018. Lektorat vodi lektorica Maja Kračun, ki je gostom predstavila delovanje lektorata. Državna sekretarka se je z udeleženci tečaja slovenščine pogovarjala o razlogih za učenje jezika. Nekateri se učijo iz želje po učenju tujih jezikov, nekateri pa so potomci slovenskih migrantov in se z učenjem slovenščine približajo življenju svojih prednikov, jih na ta način bolje razumejo. Med njimi je tudi šestinosemdesetletna Esther Cmor, ki ima največji prekmurski arhiv v Argentini in trenutno piše knjigo o zgodovini prekmurskega priseljevanja v to državo. Na lektoratu med drugim organizirajo tudi slovenski zajtrk, različne delavnice povezane s slovenskim jezikom, prevajajo zgodbe, organizirajo slovenske dneve. Zadnji so bili posvečeni stopenjskemu branju, pred tem pa Ivanu Cankarju, ko so brali njegovo literaturo. Redno gostijo pesnike, pisatelje, umetnike iz Slovenije. Med njimi so že bili pisatelj Drago Jančar, pesnik Uroš Prah in drugi. Sodelujejo tudi s slovenskim društvom. Prav odprtje slovenskega lektorata, ki v Cordobi deluje tudi na javni univerzi Universidad Nacional de Cordoba, je spodbudilo k večji dejavnosti tudi slovensko društvo v tem mestu. Po srečanju se je državna sekretarka srečala še s Miltonom E. Escobarjem, sekretarjem za mednarodne odnose katoliške univerze v Cordobi, ki je ena od dveh univerz, kjer deluje lektorat.

Pred ponovnim obiskom prestolnice je državna sekretarka dan preživela še z rojaki v Bariločah v provinci Rio Negro, kjer je največje smučišče v južni Ameriki. Sem so prihajali na snežne priprave tudi člani slovenske smučarske reprezentance, ki so bili med slovensko skupnostjo vedno toplo sprejeti. Tu je veliko Slovencev našlo svoj drugi dom, saj jih podnebje in gorato območje spominjata na rodno alpsko pokrajino. Bariloče so Slovenci zelo močno zaznamovali. Veliko je slovenskih poimenovanj, saj so prav slovenski gorniki, plezalci in smučarji prvi osvojili mnoge argentinske vrhove in gorske točke. Med najbolj znanimi Slovenci tu je 95-letni Dinko Bertonec, ki se je rodil na Jesenicah in mu je leta 2020 predsednik Pahor podelil medaljo za zasluge. Z njim se je srečala tudi državna sekretarka in mu čestitala za vse uspehe na področju gorništv, ki so v ponos ne le Slovincem v Argentini, tudi v domovini in drugje po svetu. "Argentina je meni dala veliko, bila je moja rešitev in sem ji hvaležen," je povedal priznan alpinist. Gospod Bertonec je opravil številne prvenstvene vzpone, bil v letih 1952-1960 med najuspešnejšimi argentinskimi plezalci ter prvi Slovenec na Himalaji. Dolga leta je vodil šolo smučanja v Argentini in ZDA. Nikoli pa ni pozabil na svojo rodno Slovenijo, ostal je ponosen, pa tudi dejaven v slovenski skupnosti.

Kasneje se je državna sekretarka sestala s člani Slovenskega planinskega društva Bariloče, kjer se Slovenci združujejo že vrsto let. Večinoma med seboj še vedno govorijo slovensko, med njimi je tudi veliko mladih in otrok. Društvo je nastalo leta 1951. Ustanovni člani so bili med drugimi tudi Dinko Bertonec, France Jerman, ki je pripeljal smučarski tek v Argentino, in Tonček Pangerc, ki je pustil pomembno sled

v smučarji. V nekdanji mizarški delavnici imajo prelepo urejene prostore z bogato knjižnico, kjer se redno srečujejo, pripravljajo gledališke igre, glasbene večere in smučarske tekme. Organizirano imajo šolo slovenskega jezika, ki se z leti povečuje, saj številčnost mladih družin strmo raste. Državna sekretarka se je srečala še s častnim konzulom Republike Slovenije Robertom Eiletzem.

PETEK, 3. november 2023

Državna sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesna Humar svoj obisk rojakov v Argentini nadaljuje v prestolnici. V zavedanju, da je močna gospodarska podstat izrednega pomena za ohranjanje slovenstva, se je državna sekretarka srečala s predstavniki Slovensko-argentinske gospodarske zbornice. Ogledala si je tri podjetja, ki jih vodijo argentinski Slovenci, in obiskala slovenski dom za starejše Rožmanov dom.

Najprej si je ogledala enega od obratov podjetja Interpack, ki sodi v skupino HZ, poslovno skupino zavednega Slovenca Hermana Zupana. Podjetje sodi med vodilna podjetja za izdelavo embalaže v Latinski Ameriki ter je največje tovrstno podjetje v Argentini. Dobavlja velikim mednarodnim skupinam kot sta npr. McDonald's in Unilever. Skupina HZ se ukvarja s proizvodnjo zložljivih škatel, kartona, folije in izdelkov iz folij, pa tudi z gozdarstvom in prašičjerejo. V tovarnah v Argentini, Braziliji in Čilu zaposlujejo blizu dva tisoč ljudi. Legendarni Herman Zupan, ustanovitelj podjetja se je za vedno poslovil leta 2018 v 94-letu. Bil je velik finančni podpornik in izjemno dejaven član slovenske skupnosti v Argentini. Njegovo delo in podporo slovenski skupnosti nadaljuje sin Hernán Zupan, prav tako uspešen podjetnik ter tudi častni konzul Republike Slovenije v Buenos Airesu.

Državno sekretarko so nato sprejeli v metalurškem podjetju Talleres Crovara, ki ga vodita že druga in tretja generacija družine Kržišnik. Uspešno družinsko podjetje je leta 1959 ustanovil Jože Kržišnik, ki je avgusta letos praznoval svoj stoti rojstni dan. Podjetje se ukvarja z razrezom, prebijanjem in krivljenjem pločevine in jekla ter danes zaposluje blizu 40 zaposlenih.

Dan je državna sekretarka Humar zaokrožila s srečanjem s predstavniki Slovensko-argentinske gospodarske zbornice (SloAr). Zbornica, ki danes šteje že več kot trideset članov, je bila ustanovljena leta 2021 z namenom povezovanja na gospodarskem področju tako med državama Slovenijo in Argentino, kot tudi med rojaki, ki vodijo uspešna podjetja v Argentini. Na srečanju so bili člani zbornice, predsednik Martin Križ in nekaj vidnejših slovenskih podjetnikov med njimi tudi Tone Oblak, Andrej Kocmur, Guillermo Ayerbe, Matias Jakos in Tone Malovrh, lastnik enega večjih trgovskih podjetij Briganti, ki ga je državna sekretarka tudi obiskala.

Doslej so v SloAr pripravili dve poslovni konferenci, lanske se je udeležil tudi minister Matej Arčon. Z željo po povezovanju z brazilskim trgovom, ki je stabilnejši, fleksibilnejši in večji, so oktobra letos podpisali sporazum o sodelovanju s Slovensko-brazilsko gospodarsko zbornico (SloBraz). Kar kaže na veliko željo povezovanja Slovincem po vsej južni Ameriki. Državna sekretarka je izrazila podporo in naklonjenost njihovim aktivnostim,

potencial tovrstnega povezovanja je namreč izjemno velik in v korist tako slovenski skupnosti kot matični Sloveniji.

Že prej je državna sekretarka obiskala tudi slovenski dom za starejše Rožmanov dom. Sestala se je z zaposlenimi in se jim zahvalila za to plemenito poslanstvo, ki ga opravljajo. "To ni navadna služba, to delo je poslanstvo, za kar moraš imeti odprto srce", je dejala državna sekretarka. Ideja o domu za starejše Slovence se je rodila že v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Kasneje so se soočili z nekaterimi težavami, pa tudi z vedno večjim povpraševanjem. Leta 2006 je dom kupila Fundacija za otroke in starejše Hermana Zupana, ga prenovila in dogradila. Državno sekretarko so danes tako sprejeli v sodoben dom, v katerem imajo za sprejem Slovenci še vedno prednost pred ostalimi prosilci. Fundacija priskoči na pomoč tudi v primerih, ko varovanci slovenskega rodu nimajo dovolj sredstev za plačilo bivanja.

SOBOTA, 4. november 2023

Zadnji dan delovnega obiska državne sekretarke na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesne Humar pri rojakih v Argentini je bil namenjen seznanitvi s šolstvom. V Slovenski hiši v središču argentinske prestolnice se je srečala s profesorji Srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka in z učenci Jegličeve osnovne šole. Prav tako je spregovorila z Dušnopastirskim uradom. Svoj tokratni obisk je zaključila v družbi slovenske skupnosti na Slovenski Pristavi v Castelarju in v Našem domu v San Justu.

Državna sekretarka je dan pričela v osrčju Buenos Airesa, kjer se Slovenci združujejo v Slovenski hiši. Sprejel jo je predsednik Zedinjene Slovenije, krovne organizacije Slovencev v Argentini. Vhod v Slovensko hišo krasijo grbi mest zgodovinskega slovenskega ozemlja s knežjim kamnom v sredini.

Slovenske sobotne šole imajo med Slovenci v Argentini že dolgo tradicijo. Izvajajo jih po posameznih domovih, vsi pa se združijo na Slovenskem srednješolskem tečaju ravnatelja Marka Bajuka. Letos srednješolski tečaj obiskuje blizu 120 otrok. Na današnjem srečanju so bili prisotni ravnateljica Julka Furlan in učiteljice Alenka Godec, Gabrijela Oblak, Lucijana Hribar, Metka Magister, Miriam Oblak, Veronika Kremžar Rožanc in Neda Vesel Dolenc.

Vsem je skupno, da otrokom na najbolj prijazen način predstavijo slovenski jezik, da ga ohranijo živega v skupnosti. Učiteljice so izpostavile problem pomanjkanja slovenskih knjig, učbenikov in drugega gradiva za poučevanje slovenščine. Strinjali so se, da je jezik vrednota, da je ohranjanje jezika bistveno za obstoj, zato iščejo načine kako posodobiti sistem poučevanja, da bi bil pouk za otroke čim bolj zanimiv. Tiste otroke, ki deset let obiskujejo slovenske osnovne šole in srednje šole, v sklopu njihovega programa nagradijo s pettedenskim obiskom Slovenije. Tam se najprej udeležijo 14-dnevnega tečaja slovenščine na Mladinski poletni šoli, nato pa obišejo razne kraje v Sloveniji in zamejstvu. Za ta obisk pripravijo lep slovensko obarvan nastop, s katerim se predstavijo na več prireditvah, tudi na prireditvi Dobrodošli doma. Prav tako obišejo naš urad, ki izdatno finančno pomaga pri udeležbi na tečaju slovenščine in sami izvedbo obiska.

Državna sekretarka je obiskala tudi učence

Jegličeve šole. To je sobotna šola, ki za večino ma špansko govoreče otroke izvaja tečaj ABC po slovensko. Državni sekretarki so zapeli slovensko pesmico, ona pa jim je poklonila knjigo Marka Kravosa Hiša selivka, s katero bodo obogatili svojo knjižnico slovenskih knjig. Zaželela jim je, da naprej z veseljem in vedoželjnostjo osvajajo slovenske besede, pesmi in tradicije. Srečala se je tudi s šolsko referentko Luciano Servin Čeč.

Sledilo je srečanje z duhovnikom Francetom Cukjatijem, delegatom Dušnopastirskega urada. Slovenski duhovniki skrbijo za slovenske nedeljske svete maše, verske prireditve in na splošno za duhovno oskrbo Slovencev v Buenos Airesu. Že devet desetletij izdajajo mesečnik Duhovno življenje, za kar jim je državna sekretarka na nedavnem Slovenskem dnevu podelila priznanje in zahvalo urada. Prav tako pripravljajo otroško glasilo Božje stezice, stenski koledar ter skrbijo za arhiv, ki sega še v čas pred drugo svetovno vojno. Poleg rednih glasil Dušno pastirstvo izdaja tudi knjige, doslej že več kot 40. Gospod Cukjati je predstavil svoje delo in izpostavil pomen ohranjanja svete maše in molitve v slovenskem jeziku. Ogledala si je še cerkev Marije Pomagaj, knjižnico in dvorano v okviru Slovenske hiše. V dvorani, ki sprejme veliko število ljudi redno pripravljajo kulturne prireditve, posebej ob slovenskih državnih praznikih.

Popoldne je državna sekretarka obiskala še dve slovenski društvi. Najprej je obiskala Društvo Slovenska Pristava, ki tam deluje od leta 1966. Pričakali so jo otroci, učenci sobotne šole slovenskega jezika, s pesmijo in pristrčnim, ganljivim sprejemom. Osrednje dvorišče že 50 let krasi lipa, steno ob lipi pa zapis "S Prešernovo Zdravljico naprej v bodočnost". Njihova sobotna osnovna šola dr. Franceta Prešerna deluje že 70 let. Pod njenim okriljem deluje tudi ABC tečaj slovenskega jezika za otroke, ki je izjemno obiskan in otroci na njem uživajo. Imajo tudi tečaj slovenščine za odrasle, ki ga obiskuje 25 udeležencev, med njimi tudi veliko takih, ki svoje slovenske korenine odkrivajo ponovno.

V društvu je že 30 let dejavna folklorna skupina Pristava, mladinski odsek organizira športna tekmovanja, mladinske dneve, ples, predavanja in vrsto drugih dejavnosti. Pastoralni svet skrbi za izvedbo slovenskih svetih maš vsako nedeljo in ob praznikih. Moški pevski zbor združuje tudi pevce iz drugih slovenskih domov v Buenos Airesu. Pristavska gledališka skupina je priredila veliko iger, večinoma dela slovenskih dramaturgov. Nova uprizoritev je že na odru.

Svoj obisk je zaključila z obiskom Našega doma v San Justu, ki šteje vsaj tisoč članov. Predsednik doma je Marjan Godec, ki predstavlja tretjo generacijo argentinskih Slovencev. Razkazali so ji prostore doma, ki je največji slovenski dom v Buenos Airesu. Pod okriljem doma, ki obstaja že več kot 65 let, delujejo Slovenska sobotna šola France Balantič, tečaj slovenščine ABC, Slovenska dekliska organizacija in Slovenska fantovska zveza, ki združuje vsaj 100 mladih v društvu. Prav oni so najbolj aktivna skupina v domu, ki se večkrat tedensko srečuje in organizira številne aktivnosti. "Včasih v Dom pridemo tudi vsak dan. Tu nam je lepo, družimo pa se tudi z vrstniki iz drugih slovenskih domov," so povedali mladi, ki se kmalu odpravljajo na taborjenje v Entre Rios. V domu deluje tudi Mešani pevski zbor San Justo, Folklorna skupina Mladika, Zveza slovenskih mater in žena, Društvo upokojencev Slovenski kotiček in pastoralni svet. "Naš dom je živahen in poln čisto vsak dan," so poudarili.

S tem je državna sekretarka zaokrožila uspešen obisk Slovencev v Braziliji in Argentini.

Vir: Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
Foto: Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu

KOLEDAR

16. novembra

II. Vseslovensko srečanje
in VIII. Martinovanje v Mendoza

25. novembra

Evropski večer v Carapachayu

25. novembra

90-letnica revije Duhovno življenje

26. novembra

Kristus Kralj

26. novembra

Skupni mladinski dan v Slovenski Vasi

VABIMO TE, DA POSTANEŠ

NOVINAR ZA EN DAN

Izbrali bomo dekle in fanta (16–22 let), ki bosta sodelovala pri intervjuju z nekdanjim predsednikom Republike Slovenije Borutom Pahorjem v organizaciji Akademije Mirko Špacapan v Gorici.

Prijaviš se lahko
tukaj do
19. novembra

"O narodnosti in drugih
vprašanih slovenstva"

SVOBODNA SLOVENIJA

Ob 90-letnici revije
DUHOVNO ŽIVLJENJE

2023

Ža Boga in slovenstvo

V soboto, 25. novembra
v slovenski cerkvi Marije Pomagalj

18.30: Molitev rožnega venca
19.00: Zahvalna sveta maša

Po maši: SPOMINSKA AKADEMIJA
Pozdrav in spodbudne besede urednika revije: Toneta Mizerita
Slovenski moški zbor, dir. Matjaž Rožanec
Zahvala našim delavcem in raznašalcem
Po akademiji zakuska za vse navzoče

Vabi Slovensko
dušno pastirstvo

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

DAN

Letošnji »Slovenski dan« je mimo. Praznoval se je skupno s 62. obletnico Slomškovega doma. Častna gostja je bila Vesna Humar, državna sekretarka na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Tako so na spletni strani Urada objavili potek Slovenskega dne:

»Slovenski dan v Buenos Airesu
Državna sekretarka na Uradu Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesna Humar po srčnih dveh dneh pri Slovencih v Sao Paulu svoj obisk nadaljuje v Argentini. Državno sekretarko spremlja veleposlanik Republike Slovenije v Buenos Airesu Alain Brian Bergant.

Danes se udeležila Slovenskega dneva v Buenos Airesu, največjega vsakoletnega dogodka tamkajšnjih Slovencev. Letos so dogodek organizirali v Slomškovem domu, enemu od šestih domov, ki v Buenos Airesu združujejo argentinske Slovence, vsi pa delujejo v okviru krovne organizacije Zedinjene Slovenije. Z ganljivo mislijo je zbrane na slovesnosti nagovorila tudi državna sekretarka Vesna Humar, ki je dejala, da domovina ni samo nekaj fizičnega, je stvar srca, je to, kar nosimo v sebi. Zaželela je, da bi še naprej negovali tako to skupnost v Argentini, kot tudi skupnost v Sloveniji in drugje po svetu. Da bi negovali solidarnost, in ohranjali zavvedanje, da smo drug drugemu človek. Slovincem v Argentini je zaželela, da ohranijo pogum, ohranijo voljo in ohranijo notranjo moč. “Ocean nas ločuje, to je res, vendar mi mislimo na vas. Ohranite Slovenijo v srcu, Slovenija ima v srcu vas,” je zaključila svoj nagovor in požela velik aplavz. Sledila je podelitev priznanj urada.

Celodnevno pestro dogajanje, ki je privabilo blizu sedemsto rojakov, se je pričelo z dviganjem slovenske in argentinske zastave, sledila je slovenska sveta maša. Odprli so tudi razstavo umetnic Slomškovega doma in razstavo z naslovom Nesnovna kulturna dediščina Slovenije. Tradicionalnemu slovenskemu kosilu je sledilo druženje ob pesmi in plesu. V okviru odlično pripravljene kulturalnega programa so se predstavili Pevski zbor San Martin, Mešani pevski zbor San Justo, Moški zbor Pristava, Pevski zbor Slomškovega doma Ex Corde, Mešani pevski zbor Motiv iz Nove Gorice in Folklorna skupina Mladika.

Priznanje Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je ob 75. letnici delovanja za neprecenljiv prispevek k ohranjanju

slovenske kulture, jezika in identitete ter osrednjo vlogo pri združevanju Slovencev v Argentini prejela krovna organizacija Zedinjena Slovenija. Ob 75. letnici je priznanje za dragocen prispevek k ohranjanju slovenske besede in kulture ter za pomembno vlogo pri obveščanju rojakov o dogajanju v Sloveniji in v slovenski skupnosti v Argentini prejel tednik Svobodna Slovenija. Priznanje za dolgoletno predano delo in neprecenljiv prispevek k ohranjanju narodne zavesti, slovenskega jezika in kulture med rojaki v Argentini ter njihove pokončnosti, srčnosti in ljubezni do domovine je ob 90. letnici prejela revija Duhovno življenje.

Ob robu druženja se je državna sekretarka srečala s predstavniki štirih največjih javnih univerz v Sloveniji, ki so druženi v iniciativi Study in Slovenia in prav v teh dneh predstavljajo svoj program pri Slovencih v Argentini. Sestala se je tudi s predstavniki slovenskih društev in se seznanila z njihovim življenjem, izzivi in načrti slovenske skupnosti. Na sestanku so bili predsednik Zedinjene Slovenije Jure Komar, podpredsednik krovne organizacije Pavel Brula, predsednik Slovenske Pristave Bine Magister, predsednica Društva Slovenska vas Cristina Grbec, predsednik Našega doma San Justo Marjan Godec, predsednik Slomškovega doma Marko Selan, predsednik doma Carapachay Damian Ahlin in predsednik doma San Martin Marko Škulje. Državna sekretarka je poudarila, da je ohranjanje tradicionalnih vrednot pomembno. Razmisliti pa je treba o novih aktivnostih, ki bodo pritegnile mlade. V pogovoru so predsedniki in predsednica izrazili veliko željo in nujno po povezovanju, tako med Slovenci v Argentini, kot tudi s Slovenci v domovini. Enotni so si bili, da je ohranjanje jezika bistvenega pomena, zato si vsi želijo, da bi se na področju učenja jezika naredilo več tudi s strokovno pomočjo iz Slovenije. Ob tem so tudi povedali, da si želijo več izmenjav predvsem mladih iz obeh držav.

V Argentini po ocenah živi okoli trideset tisoč Slovencev in njihovih potomcev. Največja koncentracija Slovencev je v mestih Buenos Aires, San Carlos de Bariloche, Mendoza, Parana in Rosario. Slovenska društva delujejo tudi v Cordobi, provinci Chaco ter po novem tudi v mestu Loma Negra v provinci Buenos Aires in v San Luisu. Slovenska skupnost je aktivna, organizira številna druženja in srečanja ob praznikih in tudi sicer. Vse leto domovi nudijo bogato ponudbo dejavnosti, ki združujejo Slovence vseh generacij. Prepevajo v zborih, plešejo v folklornih skupinah, imajo vrtno klube, igrajo gledališke predstave, ob sobotah otroci pridno obiskujejo

slovenske šole ter imajo še številne druge aktivnosti prek katerih ohranjajo slovenstvo. Slovenski domovi so tako živi, njihovi člani pa z veseljem preživljajo vikende in proste trenutke na slovensko obarvanih dejavnostih.«

Kaj nam pa o dnevih govorijo pregovori?

• Dneva ne moreš zadržati, lahko pa ga izkoristiš.
(latinski pregovor)

• Boljše je ves dan razmišljati kot ves teden narobe delati.
(finski pregovor)

• Ne skrbi za jutri, kajti jutrišnji dan bo imel svojo lastno skrb. Dnevu zadostuje njegova lastna teža.
(sveto pismo)

• Dan brez smeha je izgubljen dan.
(kitajski pregovor)

• Nihče ni tako star, da bi ne mogel živeti še eno leto, in nihče tako mlad, da bi ne mogel umreti prav danes.
(španski pregovor)

• Če dneva ne ujameš za roge, ga tudi za rep ne boš.
(češki pregovor)

• Noč ni nikdar tako dolga, da ne bi prišel dan za njo.
(slovenski pregovor)

• Carpe diem. Izrabi dan.
(latinski pregovor)

• Če odhajaš za dan, vzemi kruha za teden.
(ruski pregovor)

• Tistemu, ki dela, ni noben dan dolg.
(latinski pregovor)

• Ne hvali dneva pred večerom.
(slovenski pregovor)

• Pravilno izrabljen dan pomeni več kot zapravljeno leto. Ura izgubljena ne vrne se nobena!
(kitajski pregovor)

• Vsak dan ima svojo žalost in svoje upanje.
(španski pregovor)

• Vesel dan je kratek.
(vietnamski pregovor)

Izbral: Jože Jan

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Grupo HZ

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

BAJDA s.r.l.

